

Вони з'явилися на світ весняної ночі в най-дальшому кутку стайні. Ледве звівши голівки, п'ятеро цуценят уже шкрабли лапками жорстку солому і пнулися, щоб дотягтися до соків своєї матері. Запах молока — ось що їх вабило, ось що було їм понад усе. Очі їхні ще нічого не бачили, тож і не вгледіли, як на світанку над ними схилилися троє чоловіків.

Безпородна собака на ім'я Джесс, яка колись приблудилася до стайні й мешкала тут без особливих турбот, тепер дивилася на людей з острівом і готовалася щомісяця захистити своїх дитинчат від можливого лиха. А дитинчата вляглися собі уздовж її живота і старанно снідали, аж пріцмокували, бо матусине молоко — то ж найперші в житті ласощі. Отож малі були сліпі, а ще й глухі. Тому геть не чули, про що розмовляють люди.

— Тут вони всі? — насуплено спитав чоловік, що був на чолі компанії.

Так, він явно був тут найголовнішим.

— Авжеж, усі п'ятеро, містере Купере, — ніби виправдовуючись, сказав найстарший, що спірався на вила.

Із виду це був конюх, отже, йому й відповідати за все, що котиться у стайні.

Третій, у білій куртці кухаря, уважно спостерігав за собачою зграєю: її поява була чистим сюрпризом. Утім, кухарів стайні не торкалася жодним боком, і сюди він прийшов хіба що з цікавості.

— Таке враження, що вона збирала їх по всіх околицях, — сказав містер Купер і нервово підтягнув пояс домашнього халата.

Виплід дійсно виявився строкатим. Джесс не походила на жодного зі своїх цуценят. Матуся — біла з великими рудими плямами на боках і на голові. А от цуценята були хто не рудий, той темно-коричневий чи сірий або що. Утім, чотирьох із них єднала темна смуга, що тягнулася від карка до хвоста. Ну, а останній новонароджений був чорний як ніч, лише на лобі викривалася крихітна біла плямка.

— Як накажете з ними вчинити, містере Купере? — спитав конюх господаря.

— Варіантів не так уже й багато, — зітхнувши, відповів той. Йому не подобалася ані ця ситуація, ані рішення, яке доводилося ухвалювати. — Склади всіх у мішок і гайда на озеро. Тільки відійди подалі. Аби Емма не побачила.

— Емма саме побачила! — розлігся дзвінкий голосок, після чого дівча років десяти вистромило поміж конюхом і містером Купером золоту кучеряву голову. — Тату, їх треба залишити!

Маленька гостя протиснулася між чоловіками, а тоді ступила крок уперед і присіла напроти собачого виводку, розчулено озираючи малюків. Матуся Джесс погрозливо загарчала, аж тут конюх здійняв вила, щоб захистити дівчинку, і собака швидко вгамувалася, лише стиха повискувала.

— Еммо, чому ти тут? — невдоволено спитав містер Купер, який виявився батьком дівчинки.

— Бо тут відбувається щось цікаве. А я завжди з'являюся там, де цікаво. Ми ж залишимо їх? — Емма повернулася до батька і благально подивилася на нього.

Маленькі дівчатка завжди знають, як дивитися на тат, щоб отримати бажане.

Батько відповів Еммі суворим поглядом. Його обличчя висловлювало непохітність, але він уже розумів, що мусить якось обстоювати своє рішення. Сили його характеру вистачало для перемоги в будь-якій складній суперечці, але донъки це правило не торкалося. Тому він уже був готовий до перемовин.

— Тим паче, сьогодні мій день народження, отож я маю право на подарунок! — пішла в наступ Емма.

— Але ж ти вже маєш один подарунок, — невпевнено спробував відбитися батько.

— Усе вирішується просто, — Емма здійняла вказівний палець. — Підготовлений тобою подарунок ми відкладемо до наступного мого дня народження, а цього разу я отримаю їх! — Емма перевела пальця на цуценят, що вовтузилися в соломі.

— Це погана ідея. Невже ти хочеш перетворити наш двір на собачий розплодник? Лишень уяви, скільки проблем буде від такої зграй! Тим паче, що в них ані породи, ані родоводу.

— А в нас є порода чи родовід? — Емма звелася на ноги і стала руки в боки навпроти батька. У її голосі задзвенів такий метал, що кухар та конюх перезирнулися й позадкували, бо ж назрівав двобій, що було їм не до вподоби. Втім, Емма поспішила змінити тактику, її голос раптом став надзвичайно ніжним. — Ми залишаємо цуценят собі, а я обіцяю, е-е-е... Обіцяю добре вчитися.

— Але ти й так добре вчишся, — містер Купер намагався зберегти твердість у голосі.

— А я обіцяю вчитися краще за всіх, — Емма відчувала, що вона на півдорозі до перемоги.

— Але ти й так навчаєшся найкраще! — на якусь мить татові здалося, що в цій суперечці він близький до фінальної точки.

— А я обіцяю вчитися музики! — Емма шумно видихнула.

Зрозуміло, що ця фраза далася їй нелегко. Але ефект від неї був приголомшивим.

Батько миттю втратив вигляд кам'яної фортеці. Похмуре чоло розгладилося, а голос пом'якшав. Хтозна, чи було це його перемогою, а чи подальший опір просто втратив сенс?

— Згода. Ми залишимо одного. Обираї!

— Так! — Емма погодилася на компроміс, хоча, можливо, такий результат вона й планувала на початку суперечки.

Дівчинка відразу присіла над цуценятами, поміркувала якусь мить і витягла із соломи чорного.

— Ось його! — впевнено сказала вона, з ніжністю розглядаючи ще заплющені очі щасливчика. — Дивись, тату! У нього хрестик!

На лобі цуценяти, ніби намальовані тонким пензлем, викрашалися дві перехресні смужки.

— Це його саме для мене позначили! — засміялася Емма. — Я назву його... Крос!

— Твоє право, — сказав батько. — А поки що віддай його Джесс.

Емма нетямілася від радощів; вона дбайливо поклала цуценя до матері й вибігла зі стайні.

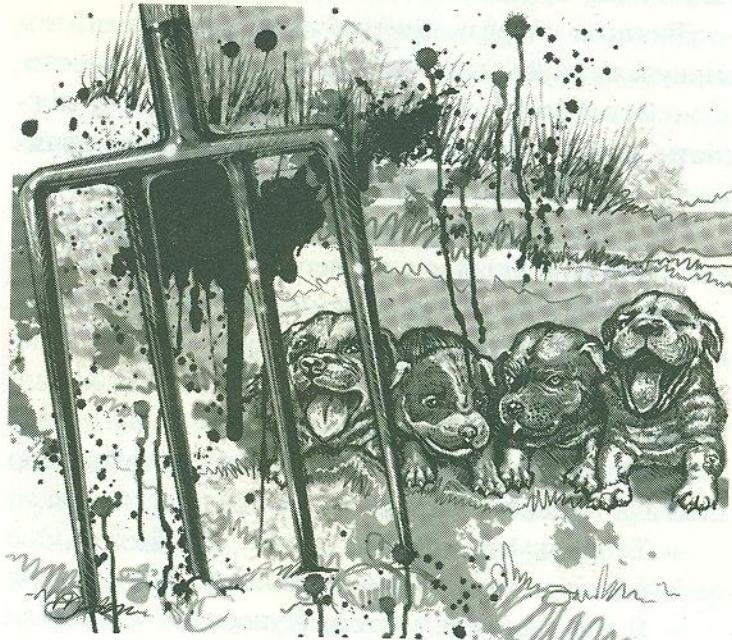
— Тепер у мене є Крос! — лунало з двору.

Батько зітхнув, глянув на конюха. Той кивнув:

— Я все владнаю, містере Купере.

Отже, містер Купер із кухарем попрямували за Еммою, а конюх сперся обіруч на вила і за-
клопотано витріщився на цуценят, долю чотирьох
з яких йому належало вирішити найгіршим чи-
ном. П'яте малятко пробиралося до живота ма-
тері, воно явно не тямило, як йому поталанило
цього самого першого дня життя. І скільки усіля-
ких дивовиж чекає на нього попереду, що йому їх
доведеться випробувати, побачити й перетерпіти.
А поки що воно всотує молоко матері, уираю-
чись у неї своїми слабкими лапками.

Крос швидко зміцнів. Молока не бракувало,
тому цуцик підростав швидше, ніж зазвичай це
відбувається із цуценятами у великому посліді.
Ледве-ледве Крос сперся лапами на землю — і вже

пöttопав вивчати навколошній простір. А він, цей
простір, обмежувався стінами стайні, відгонив со-
ломою і розгледіти щось тут можна було лише зав-
дяки сонячним променям, які пробивалися крізь
вікна під самою стелею.

Загалом світ був цілком комфортним, якщо
не рахувати тутешніх коней. Крос ніяк не міг
второпати, що поробляють поруч із ним ці ве-
личезні дивні істоти. Коні дивилися на песика
звідкись згори круглими сумними очима, а ще
іноді опускали голови, від чого малого проби-
рав страх. Вони втягували ніздрями повітря, на-
магаючись зрозуміти, хто то копошиться в них
у ногах. Іноді коні голосно пирхали, і тоді пере-
ляканий Крос щодуху, спотикаючись і падаючи,
мчав до своєї матері, ховався якнайглибше під

лапи і там про всякий випадок припадав їй до життя, щоб поповнити молоком запас життєвих сил. Джесс кволово реагувала на синочка. Коли зникли інші діти, вона дуже засумувала і геть охляла. Лише зрідка вона піdnimalася, щоб поїсти з миски, яку щодня приносив конюх. Потім поверталася у своє солом'яне лігво, клала голову на передні лапи й дивилася в одну точку. Лише іноді Крос отримував від неї крихту материнської ласки — це коли Джесс раз-другий лизала його язиком.

Кілька разів на день тихий і затишний світ Кроса збурювала Емма. Дівчинка забігала у двері стайні, після чого одразу прямувала в куточек і починала гратися із своїм подарунком. Щоправда, грою це вважала хіба що вона сама, а для Кроса така забава оберталася тестом на виживання. Втекти, заховатися від шаленої любові дівчинки була марна справа. Емма так смикала Кросові вуха і лапи, що від болю йому скручувало живіт, а коли підкіне вгору, тоді вже було зовсім зле і жахало чи не більше, аніж коні своїм пирханням. Утім, що тут вдієш?

Іноді пристрасть буває химерною — надто коли йдеться про стосунки між людьми й собаками. Тоді кожна із сторін намагається дати другій щось таке, на свій смак. І тоді ця друга заледве осягає ті кляті смаки, бо що тут, приміром, такого приемного — підлітати до стелі і потім падати вниз, перекидаючись і стискаючись від страху. Але про любов Крос ще не був обізнаний, тому терпляче зносив усі її прояви з боку хазяйки. Хай там як, іншого виходу просто не було.

Іноді конюх відсував загородки, за якими жили коні, і випускав усіх зі стайні. Одного разу Крос запідозрив, що світ не обмежується звичними рамками, і там, за громіздкими воротами, теж щось є. Він наблизився до прочинених воріт і висунув у щілину мокрий ніс. Про все, що стається навколо, кожен собака дізнається переважно завдяки носу, а вже потім застосовує очі й вуха. Тієї ж миті в ніздрі Кроса гайнула надпотужна суміш запахів, і була та суміш така складна й барвиста, що він сахнувся й відскочив назад, щоб повернутися до зрозумілих і звичних ароматів. Те, що просочилося до стайні крізь прочинені ворота, лякало його. Але, як зазвичай, цікавість подолала страх, і Крос ступив крок у новий світ. Це був крок до приголомшливих пригод, які, власне, і складатимуть його подальше життя.

Світ за стінами стайні виявився безмежним. Крос навіть не зміг оцінити його розмірів, адже там не було нічого подібного до стін чи стелі. Замість стелі вгорі мріла якась синява. І була вона так далеко і так високо, що навряд чи Емма здатна підкинути туди Кроса. Ця картина вразила цуцика, і він тихо заскавчав. Усе навколо було абсолютно незрозумілим, мабуть, за винятком трьох речей: конюха, коня та Емми. Але найбільше Кроса здивувало дещо інше — Емма на коні! Цуценятко нахилило голову і думало-гадало, навіщо це дівчинка видерлася на цю тварину, яка лякає своїми розмірами і звичками? Тим часом конюх, тримаючи коня на мотузці, бігав навколо нього і голосно командував невідомо кому: чи прив'язаному скакунові, чи дівчинці верхи на ньому.